

זמני השבת

הדלקת נרות
17:06

צאת שבת
18:07

רבינו תם
18:42

מחשבותי שבת

עלון
497

עורך העלון: נדב אלחדף

שבת פרשת משפטים

מתוך עלון משולחן שלמה

התאחדות רבינו שלמה יהודה באר ש"ט א
הגאון הינוקא

שלוות הנפש

ר' יהודה שוילי שליט"א

(המשך) כח ומעלת "אין עוד מלבדו"

כתב הגר"ח מוולוז'ין במעלת סגולת אין עוד מלבדו (שם) וז"ל, ובאמת הוא ענין גדול וסגולה נפלאה להסיר ולבטל מעליו כל דינין ורצונות אחרים שלא יוכלו לשלוט בו ולא יעשו שום רושם כלל. כשהאדם קובע בלבו לאמר הלא ה' הוא האלקים האמתי ואין עוד מלבדו יתברך שום כח בעולם וכל העולמות כלל והכל מלא רק אחדותו הפשוט ית"ש. ומבטל בלבו ביטול גמור ואינו משגיח כלל על שום כח ורצון בעולם. ומשעבד ומדבק טוהר מחשבתו רק לאדון יחיד ב"ה. כי יספיק הוא יתב' בידו שממילא יתבטלו מעליו כל הכחות והרצונות שבעולם שלא יוכלו לפעול לו שום דבר כלל. וזה הענין הוא גם כן בכלל כוונת הזוהר בהקדמה דף י"ב סוף ע"א פקודא רביעאה למנדע דה' הוא האלקי'. כד"א וידעת היום וגו' כי ה' הוא האלקים ולא תכללא שמא דאלקים בשמא דהו"ה וכד ינדע ב"נ דכלא חד ולא ישוי פרודא אפי' ההוא ס"א יסתלק מעל עלמא כו' והבן. וגם יגזור אומר ויקם לו לפעול ענינים ונסים נפלאים היפוך סדור כחות הטבעיים. כיון שמשעבד ומדב' טוהר אמונת לבבו באמת בל תמוט רק לו יתב' לבד ואצלו יתב' הכל שוה כל רגע. לפעול בסידור הטבע שקבע או היפוך סידור הטבע. כמו שמצינו בר' חנינא בן דוסא שהיה גוזר אומר ופועל כפי רצונו כל עת היפוך סידור הטבע כאמרו מי שאמר לשמן וידליק יאמר לחומץ וידליק ר"ל הלא אצלו יתב' שוה זה כמו זה כנ"ל. וכן הספיק הבורא ב"ה בידו. וכנהנה רבות אתו כמובא בש"ס מנפלאות עניניו. עכ"ל.

ניתן להאזין

למסרים ופנינים קצרים ממחבר הטור שליט"א
במספר 077-4017828 שלוחה 13

הקדשת השבוע

שפע ברכה והצלחה בכל העיניינים ולזיווג הגון
לשלמה בן לבנה הי"ד

לשמוח ולהתענג, כי כל חפצי אותו מלך סופם לכליון והפסד, וכל אשר לו עתיד להינתן לזרים, ורק התורה והאהבה לה' הם הדבר

האמיתי והנצחי. אם היינו יודעים ומחשבים ומבינים את האהבה של ה' אלינו, המלך הקדוש, האל הגדול, אשר בחר בנו מכל העמים ונתן לנו באהבה את תורתו הקדושה - שאין יקר ממנה, היינו אוהבים אותו יותר מכל דבר, ולא היינו נותנים מקום בלב הקדוש שלנו לשום אהבה אחרת.

בזוהר הקדוש (שמות ה:) מובא, שאם בני העולם היו יודעים כמה אהבה יש לה' ברוך הוא לכל אחד ואחד מישראל, היו שואגים ככפירים לרדוף אחריו באהבה.

צריכים אנו להתבונן באין סוף רחמים ואהבה שיש לבורא ב"ה עלינו, וכמה הוא חפץ לגואליו, ומתוך כך לעורר את הרצון אל הקב"ה בעצמו, שתתגלה כבר מלכותו בעולם שלו, ולא רק לרצות את השפע שלו, שישפיע עלינו את כל הטובות. וכאשר יתן האדם כן את ליבו לה' יתברך, יהיה כולו שמור מלפני ה'.

וכאשר מדת האהבה יוצאת אל אהבת הבורא, הלב ניהר, ונכנסת אהבת ישראל בלב האדם, עד שמרגיש שלא שייך לשפוט שום אחד מישראל קדושים, שהרי חובה מן התורה לדון את חבירו לכף זכות, כי באמת אין האדם יודע מה ששליבו של חבירו, שהרי האדם יראה לעיניו וה' יראה ללבו. והמדבר טובות על ישראל, מלאכי השרת מליצים עליו טוב לפני ה' ברוך הוא, כמובא בספר חסידים בסימן תרל"ג.

כתיב "תְּנֶה בְּנֵי לֵבָבְךָ לִי וְעֵינֶיךָ דַּרְכֵי תַצְרֶנָּה" (משלי כג, כו), חפצו של הבורא מהאדם הוא, שיתן לו את ליבו וילך אחריו מבלי הסתכלות זרה, וכמו שאמר הקב"ה: "אם נתת לי עינך וליבך - יודע אני שאתה שלי" (ירושלמי ברכות פ"א ה"ה), וזהו שורש עבודת ה'.

כי הלב שנתן ה' יתברך לנו הנבראים, הוא בשביל שנתקשר בו בבורא יתברך, עד שמרוב אהבה לבורא, ירגיש כל אחד את עצמו כאילו הוא יחידי בעולם, שכל העולם עומד עליו בכל רגע, ויקיים כל מצוה באהבה ולה' ובשמחה יותר מכל דבר שבעולם, ואז יפתחו בפניו כל השערים.

ולתת את העינים לבורא, אין הכוונה רק להשמר ממראות אסורות, אלא גם מלהסתכל על שום דבר שמצער את האדם. ויסתכל באותיות התורה הקדושה המאירות, וכן יתבונן בשמיים ובטבע, ביופי הבריאה של ה', העצים והפרחים, ובכל העולם המופלא שברא הקב"ה - הכל בכדי ליהנות בהן בני האדם.

וזהו רצון הבורא שנראה ונסתכל על היופי של הבריאה שלו, כדי שנתקרב אליו. עד שמרוב אהבה לה', אינו חושב על שום דבר בעולם מבלעדי השמחה בה', רק שמח בעצם המצוה - שה' יתברך באהבתו אותנו נתן לנו את הזכות לעבוד אותו בדחילו ורחימו.

כל ציווי שנצטוונו בתורה, הוא גילוי כמה אהבה ה' ברוך הוא אוהב אותנו, ומרוב אהבתו הוא קורא לנו ומודיע שיש בידנו את הזכות כעת לקיים מצוה לעבוד לפניו ולהמליך אותו בעולם. וכשאדם יודע את הערך הזה, הוא שמח במצוה יותר ממה שיתנו לו כל זהב ומרגליות שבעולם, ומעדיף לקיים מצוה אחת ממה שיקבל כל הון דעלמא. וכך זכו כל הצדיקים לשמוח בכל מצוה ומצוה, ומכח זה עלו ונתעלו במעלות הקדושה.

אילו זכה האדם לטעום משהו קטן מן הנעימות והמתקוות שיש בכל דבר שבתורה הקדושה, היה מבין שהזכות לקיים מצוה אחת קלה היא יותר מלהיות המלך הגדול ביותר בין כל המלכים שבעולם הזה - שיש לו כביכול את כל האמצעים שבעולם

ההקדשה הנורכזית:

לעילוי נשמת:

הרב אורי זוהר בן גולדה וצוק"ל
אשתו בת יציל. שם טוב בן אסתר ז"ל
הרב חיים אבישלום הכהן בן בלנקה
אשר נטעור בן עזיה

לרפואה שלמה:

מו"ר הרב ישראל מאיר יוסף בן אסתר, מו"ר הרב דוד שלום בציריך בן ויקטוריה, שיהיה בת אביגיל אלה, הרב בנימין דוב בן סימה, זכריה בן אפרים, אברהם אליבזט בן בלינה, משה בן בלינה לרסואת הרבנית מינא צטורה בת הדסה, אסף בן מרים, מרים בת אסתר, אביב ואוראל שיזוב לודע קודש בר כימא. להצלחת אייל אליה ומשפחתו היו. העלון מוקדש להצלחת עם ישראל ברוחניות וגשמיות ולגאולה שלמה בקרוב אמן

שויתי ה' לנגדי תמיד

מסילת ישרים עם מו"ר מרן הראשון לציון הגאון הרב שלמה משה עמאר שליט"א

הראש"צ
ורבה של ירושלים

הקדמה לפרשת משפטים

מו"ר הגאון הרב שלמה בצרי שליט"א

רב קהילה וראש כולל
בבית כנסת בית יוסף
רח' גלבע 11 גבעתיים

ואמנם ראוי לו שתהיה כל פנייתו רק לבורא יתברך ושלא יהיה לו שום תכלית אחר בכל מעשה שיעשה, אם קטן ואם גדול אלא להתקרב אליו יתברך.

החיים כאן בעולם הזה הם הבל וריק, אך הם ההזדמנות הטובה ביותר, כי רק מכאן אפשר להשיג קרבת ה'. על כן ראוי לאדם שתהיה כל פנייתו, כל מגמתו בכל מעשיו, ללא יוצא מן הכלל, רק לבורא יתברך, מבלי שיהיה איוה פירוד. זה העניין של "שויתי ה' לנגדי תמיד", צריך שתמיד יהיו פניו אל ה', שדברי התורה יהיו מול עיניו, לא יזוז ממנו ולא יסור מלבו, אלא חקוקים על לבו תמיד. אסור לשכוח את היסוד הזה, כל שכהה כזאת היא התנתקות מה', התפרדות, וזו סכנה רח"ל, זו ממש פרישה ובריחה מן החיים. יש שקוראים לחיים כאלה 'לעשות חיים', אך הדברים הללו באמת מפורדים ומרחקים, זה טירוף הדעת לחשוב ש'עושים חיים' ברגע שבעצם מתנתקים מהחיים. כל אדם צריך לדעת ולחיות את הדברים הללו, שיהיו ברויים לו, שלהו ישים את כל מטרותיו ללא פשרות. אם האדם מאבד את המגמה הזאת הוא מאבד את החיים, מאבד את מטרת החיים, מאבד את ההזדמנות הנפלאה והיחידה שניתנה לו.

"כל פנייתו רק לבורא יתברך ושלא יהיה לו שום תכלית אחר". אמר משה רבנו לעם ישראל "אנכי עומד בין ה' ובניכם", כתב על כך הרב 'מאור ושמש' שכשיש 'אנכי' זה עומד בין ה' ובנינו, ה'אנכי' מפריד בין ה' ובניכם. ברגע שאדם חושב על האנכיות שלו, כשרוצה לבטא את ההנאה האישית העצמית החומרית שלו, הוא עושה פירוד, מתנתק. הפרידה הזאת היא דרכי מוות רח"ל, אין זו דרך החיים כי החיים הם בדבקות בה' יתברך, ואם פורשים ממנו פורשים מן החיים, הוא מקור החיים, אין חיים אחרים. יש חיי דמיון כמו חיים, אך זה לא חיים. לכן צריך לבטל כל אנכיות ושתייה מטרם אחת רק אף להידבק בה', שלא תהיה לאדם שום תכלית אחרת בכל מעשה שיעשה.

יש דברים שהאדם חייב ומוכרח לעשות, אין אדם שיכול לחיות בלי לאכול, לשתות או לישון, וכן יש עוד הרבה דברים שאי אפשר בלעדיהם. אנתנו קרוצים מחומר, וצריך לתת הנהגה גם לחומר, לגוף. זה הכרח אך זו גם הבעיה, זה הנסיון, עוסקים בזה, אי אפשר בלי זה אבל גם נגררים אחרי זה. לכן צריך לחזור ולשנות שכל מה שאנו עושים הוא רק בשביל להשיג קרבת ה' ודבקות בו. אסור לטעות בזה בשום זמן ובשום פנים, להיות תקיף על כך, להיות גבור חיל, רק כך האדם לא נופל, כך מקיים 'שויתי ה' לנגדי תמיד'. בדרך זו משיג שמחה אמיתית מתוך דבקות בה', 'לכן שמח ליבי ויגל כבודי אף בשרי ישכון לבטח', לא רק הנפש והנשמה מוצאים שלהו ושמחה, אלא גם הבשר, גם החומר ישכון לבטח. בהתחלה חושבים שהגוף סובל, שלא נותנים לו די מחסורו אשר יחסר לו ושמים לב רק לנפש, אך זה לא נכון, הגוף לא צריך את כל מה שמקובל בעולם וכד', אין לו דעת לחומר, צריך להשליט עליו את הדעת של הנפש שהיא תנהיג ותוביל אותו, ואז 'אף בשרי ישכון לבטח'.

כאייל תערוג

מו"ר הגאון הרב אייל עמרמי שליט"א

ראש מוסדות
"כאייל תערוג"

מתחילים למלא את "ארגו הכלים" כבר בבטן עם התורה הקדושה בתוך הארגו כלים הזה שהאדם מקבל מה', יש כמה וכמה דברים שיעזרו לאדם לצלוח את המשימה. דבר ראשון האדם מקבל את התורה שלו מהשמים, כמו שכתוב במסכת נידה דף י"ז: "דרש רבי שמלאי למה הולד דומה במעי אמו לפנקס שמקופל ומונח ידיו על שתי צדעיו שתי אציליו על ב' ארכובותיו וב' עקביו על ב' עגבותיו וראשו מונח לו בין ברכיו. ונר דלוק לו על ראשו. ומלמדו אתו כל התורה כולה". ונשאל שאלה חזקה: והרי אם אדם יחיה מיליארים של שנים הוא לא יוכל ללמוד את כל התורה כולה, כמו שכתוב שהתורה: "אַרְכָּה מֵאַרְץ מִדְּבָר וְרַחְבָּהּ מִנֵּי יָם" (איוב, י"א), התורה היא כמו הקב"ה שהוא אינסופי אז גם היא אינסופית, אז מה זה מלמדים את התינוק את כל התורה? והתשובה היא, הכוונה היא שהתינוק לומד את החלקים בתורה שהוא צריך לעולם הזה, וכשהוא יוצא מהבטן אז הוא שוכח, כמו שכתוב: "וזכיון שבא לאויר העולם בא מלאך וסטרו על פיו ומשכחו כל התורה". אז האדם מקבל דבר ראשון בארגו הכלים את התורה שהוא צריך מהקב"ה.

פרשת משפטים עוסקת בעניינים שבין אדם לחברו ובממון הזולת. רבי ישראל סלנטר זצ"ל נפטר בשבוע של פרשת משפטים, שהרי היא צייט שלו הוא בכ"ה בשבט, ואמרו חכמי דורו שזוהי באמת הפרשה המסמלת את מפעל חייו, כמה כוחות השקיע על מנת לחנך, להשריש ולהחזיר בעם ישראל את העניין של בין אדם לחבירו ואת הסכנה שיש בפגיעה בזולת אשר עלולה לפגוע כמכות אש. הגמרא בבבא בתרא (ט"ז). אומרת ש"שטן ופנינה לשם שמים נתכוונו", פנינה הציקה לחנה צרתה. בכל פעם שהיתה קונה נעליים לאחד מילדיה, היתה אומרת לחנה, נו, מתי תקני גם את נעליים לילדייך? אבל הפסוק מדגיש "בעבור הרעימה", זאת אומרת שלא היו כאן סתם רשעות ואכזריות, אלא זה היה "לשם שמים", היא רצתה שחנה המיוסרת תתפלל לקב"ה מעומק הלב, אך בשל כך היא נעשתה נוראות, על כל בן שנוגד לחנה, נפתרו לפנינה שני ילדים! נורא ואיום! שואל ר' חיים, אם לשם שמים נתכוונה, מדוע מגיע לה כזה עונש? מחדש ר' חיים, ואומר כשאדם מכניס את ידו לאש, הוא לא מקבל עונש להישרף, אלא זאת מציאות, אש שורפת, ולכן מי שמכניס את היד שלו לאש היא נשרפת לו. גם אם אדם מכניס את היד "לשם שמים", היא נשרפת! בגלל המציאות ולא כעונש, שהרי אם זה היה עונש, במקרה של "לשם שמים" לא היתה מתקבלת תוצאה זו. "בין אדם לחבירו" זה "אש", לפגוע ביהודי זה "פחד פחדים". ר' חיים שמואלביץ מביא כמה ראיות לזה. הגמ' בכתובות (ס"ב): מספרת, על ר' רחומי שלמד אצל רבא, והיה מגיע פעם בשנה לביתו, בערב יום כיפור. שנה אחת נמשך בלימודו, והתעכב מלבוא. אשתו ציפתה לו וחשבה, "עוד רגע הוא בא", תכף הוא בא, והוא לא הגיע. נעצבה אשתו אל לידה והורידה דמעה מעינה. באותו זמן, בעת שישב ר' רחומי בעליה, נפחתה קרקעית העליה מתחתיו ונפל ומת. שואל ר' חיים, וכי עכשיו טוב לה? הרי מציאות של בעל מת גרועה לאין ערוך מבעל שמתעכב, כעת היא אלמנה! יוצא שהיא קיבלה את העונש. אלא, זה העניין, שבין אדם לחבירו זה אש, ובמקרה של פגיעה והסבת צער לזולת, אין השריפה באה כעונש, אלא המציאות היא שנשרפים. הגמ' בכתובות (ס"ז): מספרת, שרב עוקבא היה רגיל לשים כסף לעני אחד ליד הדלת. פעם אחת הלך אליו ביחד עם אשתו, והעני שהיה סקרן לדעת מי שם לו את הכסף, ארב להם מאחורי הדלת. הרב והרבנית שמעו שהוא פותח את הדלת, ברחו וכדי להסתתר מפניו נכנסו לתוך תנור שגרפו ממנו את הגחלים, אך עדיין היה רותח. הרגיש מר עוקבא שרגליו מתחילות להיכוות, ואז אשתו אמרה לו שנייח את ררגליו על רגליה ומדוע באמת היא לא נכוותה? כי לה היתה זכות יותרה ממנו, כי מר עוקבא אומנם נתן לעניים כסף, אך היו הם צריכים לטרוח ולנקות מצרכי מזון בשוק. אבל היא נתנה להם אוכל מבושל ומוכן. מדוע הם התאמצו לברוח? הרי הם לא גרמו לעני שיתבייש, הוא גרם זאת לעצמו כשרצה לראות מיהו התומך בו. אלא, הם ריחמו עליו, כי ידעו שכשיראה אותם יתבייש, ולכן עשו הכל כדי למנוע ממנו הצער. צריכים לזכור ולהפנים, בין אדם לחבירו זה "משחק באש", ומאש צריכים להתרחק.

לעילוי נשמת: אורית בת טובה, מו"ר מרן הגאון ר' עובדיה יוסף זצוק"ל מו"ר מרן הגאון ר' מנדכי אליהו זצוק"ל, הרבנית ספירית חיה בת בתיה, אסתר בת לונה מו"ר הרב חיים אבישלום הכהן (החלבן) בן בלגאק.

לציון הנחן: אליהו חדר בן אסתר, אורטל בת מיכל, אליהו בן אהובה, תום בן אורית, עורא חי בן לאה.

לרמאה והצלחה: מו"ר הרב חיים רבי בן שרה, בלהה בת מרים מרים בת אסתר, אסף בן מרים, שמחה בת אסתר, רות מירה בת שמחה, גד בן דליה אילה, שלמה בן בלהה, אברהם בן בליגה.